

Zpráva o činnosti TC227/WG1 za rok 2023

1. Uskutečněná zasedání CEN/TC227/WG1 v roce 2023

V roce 2023 se konala 2 jednání. První jednání proběhlo on-line formou, druhé jednání pak hybridním způsobem, kdy se část zástupců sešla na jednání v Lisabonu a zbytek byl připojen on-line.

Jarní jednání se konalo 10. a 11. května 2023

1. CEN TC227 jednání 26.4. 2023

Gomez informoval o jednání CEN TC227. Hlavním bodem jednání byl stav procesu revize výrobních norem. První žádost byla podána na začátku roku 2023 a druhá se očekává v polovině roku 2023. Celý proces se zpomalil ale Evropská komise chce dokončit všechny skupiny výrobních norem do 10–12 let. Skupina výrobků spadající pod mandát M/124 může přijít k projednávání na konci roku 2024. Z tohoto pohledu má pracovní skupina WG1 vedoucí postavení v TC227, protože ostatní pracovní skupiny zatím nezačaly připravovat podklady pro standardizační žádost.

2. Aktualizace CPR (Construction Product Regulation)

Gomez vysvětlil, že po otevření jednání o aktualizaci v roce 2022 pracovní skupina nazvaná IMCO v Evropském Parlamentu diskutovala o novém návrhu 29.11. 2022 a vytvořila zprávu s 954 dodatky k návrhu Evropské komise, o kterých se diskutovalo 23. ledna 2023. Konečné hlasování o návrhu zprávy v IMCO je očekáváno 22.-23. května 2023. Do dialogu se zapojí taktéž Evropská rada.

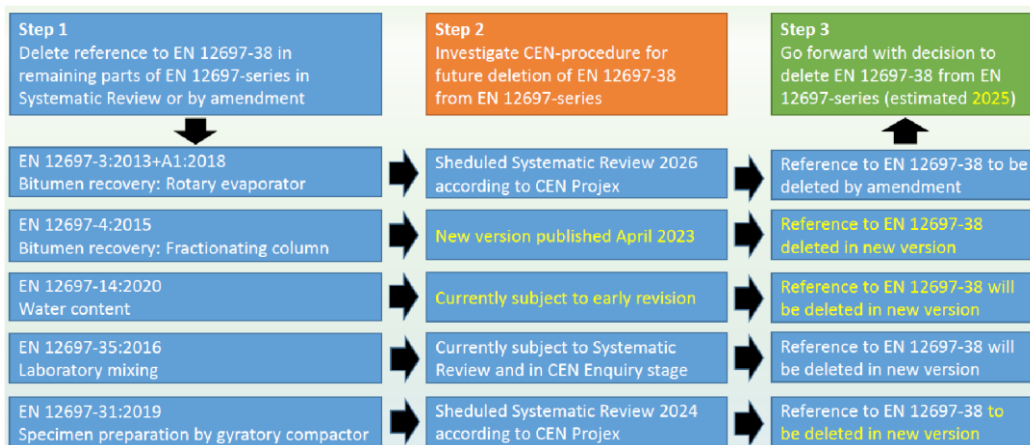
3. TG2 Zkušební normy

Byla přednesena zpráva za TG2 švédským zástupcem a závěry posledního jednání, které se konalo 14. a 15.3. 2023

Systematické 5-letá kontrola existujících norem

- **EN 12697-18: Stékavost pojiva**
Výsledky dotazníkové kontroly byly obdrženy 3.12.2022. Pro revizi hlasovaly 4 země. TG2 připravila návrh založený na základě obdržených připomínek a odpovídající žádosti o novou položku pro revizi normy. Návrh normy bude rozeslán pro první kolo připomínkování – Enquiry
- **EN 12697–27 Odběr vzorků**
Výsledky dotazníkové kontroly byly obdrženy 3.12.2022. Pro revizi hlasovalo 5 zemí. TG2 připravila návrh založený na základě obdržených připomínek a odpovídající žádosti o novou položku pro revizi normy. Návrh normy bude rozeslán pro první kolo připomínkování – Enquiry.
- **EN 12697-38 Všeobecné zařízení a kalibrace**

Na předchozím jednání byla schválena procedura pro konečné zrušení této normy. Navíc byla tato část nedávno podrobena systematickému přezkoumání. Výsledek byl obdržen 5.3.2023 kdy 11 zemí normu potvrdilo, 1 země hlasovala pro revizi a 3 pro zrušení. Na tomto jednání vedoucí skupiny WG2 prezentoval postup, který je obsažen v následujícím diagramu:

Krok 1 – Smazat odkazy na EN 12697-38 ve zbývajících normách řady EN 12697 při systematickém přezkoumání nebo v dodatku.

Krok 2 – Identifikace procedur pro budoucí smazání EN 12697-38 z ostatních norem řady EN 12697

Krok 3 – Pokračování smazání EN 12697-38 z ostatních norem (odhadováno v roce 2025)

- **CEN/TS 12697-50 Odolnost proti opotřebení**

CEN TC227 WG1 se rozhodla, že pokud po měsíční periodě pro zaslání připomínek neobdrží žádné připomínky, B. Gomez bude komunikovat se sekretariátem CEN TC227 za účelem provedení formálního hlasování s výsledkem konečné verze prCEN/TS 12697-50:2023.

Opravy vydaných norem

- **EN 12697-1:2020 + prA1:2023 Rozpustný obsah pojiva**

CEN TC227 WG1 se rozhodla, že bude požadovat po TC227 novou pracovní položku pro dodatek k EN 12697-1:2020 Rozpustný obsah pojiva a zahájit první kolo připomínkování.

Předčasná revize existujících norem

- **EN 12697-14 Obsah vody**

CEN TC227 WG1 se rozhodla, že bude požadovat po TC227 novou pracovní položku pro předčasnou revizi EN 12697-14:2020 Obsah vody a zahájit první kolo připomínkování.

4. TG3 Výrobní normy

Žádné novinky.

5. TG5 Žádost o standardizaci

Členové mají zaslat připomínky k navrhované tabulce podnětů a další dotazy Pavlíně Karagianni do 10 června 2023.

Poté B. Gomez poskytne k těmto podnětům a dotazům zpětnou vazbu, než bude TG5 pokračovat dále.

Podzimní jednání se konalo 21. a 22. listopadu 2022 – Lisabon - hybrid

1. CEN TC227/WG1 jednání, konané ve dnech 10.-11. května 2023

Zápis z předchozího zasedání byl schválen. Gomez sdělil, že následující akce nebyly dokončeny z důvodu velkého pracovního vytížení TG2:

- 1) Gomez sdělí sekretariátu CEN TC227, že pracovní skupina WG1 doporučuje požádat o nový pracovní položku pro revizi normy CEN/TS 12697-50:2018 Odolnost proti opotřebení.
- 2) Gomez rozeslal konečný návrh a otevřel jednoměsíční lhůtu pro korespondenční připomínky členů pracovní skupiny CEN TC227/WG1. Pokud budou nějaké připomínky zaslány, budou vyřízeny v TG2 a podle potřeby projednány na příštím zasedání WG1.

2. CEN TC227 jednání 28. června 2023.

Gomez vysvětlil, že v rámci WG1 má TG2 tradičně vyhrazený úkol zpracovávat připomínky ke zkušební metodám (řada EN12697) po systematických revizích (SR) a předložit vypořádání připomínek a doporučená opatření členům WG1 na příštím řádném zasedání WG1. Jakmile jsou k dispozici výsledky SR, TG2 zahájí vypořádání připomínek, což však často vyžaduje čas a další projednání na alespoň jednom zasedání TG2. Vzhledem k tomu, že TG nemají v CEN formální uznání, je jejich úkolem pokročit v diskusích a poskytnout doporučení/návrhy odborníkům WG1. Konečná rozhodnutí však musí být vždy přijata na zasedání WG1. Kromě toho se nová pracovní položka (NWI) nevyžaduje, dokud není připraven návrh pro šetření CEN a není schválen skupinou WG1. Cílem tohoto postupu je minimalizovat "úřední" čas určený na první fázi přípravy návrhu (před šetřením CEN) a ponechat co nejvíce času na druhou fázi přípravy návrhu (po šetření CEN).

Během plenárního zasedání CEN TC227 však nový tajemník požádal o předložení 1. pracovního návrhu před obdržení návrhu pro šetření CEN. V zájmu vyřešení tohoto problému bylo dohodnuto, že čistý návrh pro šetření CEN bude nadále předkládán jako 1. pracovní návrh, který bude sdílen po dobu 4 týdnů, aby mohl být později přímo použit pro šetření CEN.

Kromě toho v posledních rozhovorech také požádal tajemník CEN TC227 o rozhodnutí (potvrzení nebo revizi) pro každou normu v rámci SR do 3 měsíců po uzavření hlasování. Pokud to není možné, mohlo by se tak stát po příštím zasedání WG1, ale WG1 nesmí pracovat na dané revizi, aniž by o tom informovala sekretariát CEN TC227. V případě potřeby bude vyžádána předběžná pracovní položka. Nový postup se bude skládat z následujících fází:

3. Aktualizace revize CPR ze strany Evropské komise

Gomez vysvětlil, že po otevřené konzultaci pro zúčastněné strany v roce 2022 projednala pracovní skupina s názvem IMCO v Evropském parlamentu návrh dne 29. listopadu 2022 a vytvořila zprávu - celkem 954 změn k návrhu komise. Konečné hlasování o návrhu zprávy v IMCO se uskutečnilo 23. května 2023 a zpráva byla přijata. Dne 11. července 2023 Parlament zprávu přijal a dne 30. června 2023 přijala Rada mandát k jednání s Parlamentem. Od té doby tyto tři orgány zahájily dialog s cílem vypracovat konečný návrh, který bude muset být před přijetím schválen na plenárním zasedání Parlamentu. Neexistuje žádný oficiální harmonogram, ale Komise chce postupovat co nejrychleji, protože v roce 2024 se budou konat volby do Parlamentu a Komise, což by mohlo způsobit významné zpoždění.

4. TG2 Zkušební metody

Lind předložil zprávu o činnosti skupiny TG2 a výsledky posledního zasedání, které se konalo ve dnech 12. a 13. září 2023]:

5-letá systematická revize

- prEN 12697-10 Zhutnitelnost

Výsledky systematické revize byly obdrženy dne 5. 6. 2023, přičemž 1 země hlasovala pro revizi. TG2 připravila návrh na základě obdržných připomínek.

Rozhodnutí 1: Pracovní skupina CEN TC227 WG1 se rozhodla požádat TC227 o novou pracovní položku pro revizi EN 12697-10:2017 a přistoupit k 1. pracovnímu návrhu s čistou verzí návrhu.

- prEN 12697-13 Měření teploty

Výsledky systematického přezkumu byly obdrženy dne 5. 6. 2023, přičemž 1 země hlasovala pro revizi. TG2 připravila návrh na základě obdržných připomínek.

Rozhodnutí 2: Pracovní skupina CEN TC227 WG1 se rozhodla požádat TC227 o novou pracovní položku pro revizi EN 12697-13:2017 a přistoupit k 1. pracovnímu návrhu s čistou verzí návrhu.

- prEN 12697-17 Ztráta částic u asfaltového koberce drenážního

Výsledky systematického přezkumu byly obdrženy dne 05.03.2023, přičemž 5 zemí hlasovalo pro revizi. TG2 připravila návrh na základě obdržných připomínek.

Rozhodnutí 3: Pracovní skupina CEN TC227 WG1 se rozhodla požádat TC227 o novou pracovní položku pro revizi normy EN 12697-17:2017 a pokračovat v revizi.

- prEN 12697-23 Stanovení pevnosti v příčném tahu

Výsledky systematického přezkumu byly obdrženy dne 5. 6. 2023, přičemž 3 země hlasovaly pro revizi. TG2 připravila návrh na základě obdržných připomínek.

Rozhodnutí 4: Pracovní skupina CEN TC227 WG1 se rozhodla požádat TC227 o novou pracovní položku pro revizi EN 12697-23:2017 a přistoupit k 1. pracovnímu návrhu s čistou verzí návrhu. Pokud k 1. pracovnímu návrhu nebudou žádné připomínky, postoupí se CEN.

Změny zveřejněných částí

- EN 12697-48:2021+prA1:2023 Spojení vrstev

Poslední verze této části byla zveřejněna v roce 2021. Portugalsko však prostřednictvím CEN sdělilo, že rovnice e v bodě 7.4.4 je nesprávná. Tato skutečnost byla projednána na zasedání TG2 ve dnech 12. a 13. září 2023 a potvrdila, že rovnice (3) je skutečně špatně a je třeba ji opravit. TG2 vypracovala návrh příslušné změny, která problém řeší.

Rozhodnutí 5: Pracovní skupina CEN TC227 WG1 se rozhodla požádat TC227 o novou pracovní položku pro změnu EN 12697-48:2021 a pokračovat v 1. pracovním návrhu s čistou verzí návrhu. Pokud nebudou obdrženy žádné připomínky, přistoupit k dotazu CEN se stejným návrhem.

Další probíhající projekty

- EN 12697-25: Cyklická tlaková zkouška.

TG2 připravila návrh pro CEN-Enquiry na změnu této části v roce 2022. Den před zasedáním v listopadu 2022 však přišla připomínka z Finska, ale bylo rozhodnuto zaslat návrh tak, jak je určen pro CEN Enquiry, a vypořádat se s touto připomínkou společně s dalšími, které mohou přijít. Čistou verzí návrhu (včetně doplnění předmluvy se seznamem změn) nemohla TG2 vypracovat z důvodu velkého pracovního vytížení a naléhavosti jiných prioritních projektů, ale bude tak učiněno v nejbližší době.

Opatření: Splnit očekávané rozhodnutí 3 ze zasedání pracovní skupiny CEN TC227 WG1 v listopadu 2022 a rozhodnutí 1, 2, 4 a 5 ze zasedání pracovní skupiny CEN TC227 WG1 v květnu 2023.

- EN 12697-38: Zkušební zařízení a kalibrace

Na předchozím zasedání byl schválen plán s postupnými kroky ke konečnému vypuštění této části. Tato část byla nedávno podrobena systematickému přezkumu. Výsledky byly získány dne 5. 3. 2023, kdy 11 zemí hlasovalo pro potvrzení, 1 pro revizi a 3 pro stažení. Na tomto zasedání Lind představil aktualizovaný stav opatření.

Rozhodnutí 6: Pracovní skupina CEN TC227 WG1 rozhodla o potvrzení normy EN 12697-38.

- CEN/TS 12697-50: Odolnost proti opotřebení

V návaznosti na opatření 4 ze zasedání v listopadu 2022 pokračovala TG2 v přípravě návrhu k projednání na zasedání v květnu 2023, přičemž zohlednila připomínky obdržené ze systematického přezkumu a nové výsledky zveřejněné CEDR. Návrh však stále vyžadoval určité redakční (nikoli technické) úpravy. Z tohoto důvodu bylo v květnu 2023 rozhodnuto, že bude požádáno o novou pracovní položku a že Gomez rozešle konečný návrh po redakčních úpravách. Následně se otevře jednoměsíční lhůta pro korespondenční připomínky členů pracovní skupiny CEN TC227 WG1. Tato akce nebyla provedena z důvodu velkého pracovního vytížení TG2.

Rozhodnutí 7: Pracovní skupina CEN TC227 WG1 se rozhodla požádat TC227 o novou pracovní položku pro revizi CEN/TS 12697-50 a pokračovat v přípravě 1. pracovního návrhu s čistou verzí návrhu. Pokud nebudou obdrženy žádné připomínky, přistoupit k formálnímu hlasování se stejným návrhem.

5. TG3 Výrobní normy

Žádné novinky.

6. TG4 Normy pro kvalitu

Žádné novinky.

7. Další jednání

Další jednání v roce 2024 bude 17. června v Budapešti. Bude možné se připojit též on-line.

2. Jednání NAT - týmu č. 6

Jarní jednání týmu č. 6 se konalo ve 26.4.2023 ve Valeči

Na jednání byly probírány následující body:

- Kontrola plnění závěrů z poslední porady týmu
- Činnost Sdružení pro výstavbu silnic
- Přehledy výroby a zpracování materiálů pro stavbu vozovek 2022
- Informace z komisí EAPA
- Přechod na ČSN 73 6121:2023 a TKP 7:2023 – stanovisko ŘSD
- Zkušenosti s přechodem na ČSN 73 6121:2023 a TKP 7:2023 diskuze členů týmu
- Strategie společnosti OMV – 2030
- Chemicko-mechanické analýzy asfaltového pojiva
- Reologické testování asfaltů se specifickým zaměřením na DSR

Podzimní jednání týmu č. 6 se konalo 19.10.2023 v Mníšku pod Brdy

Na jednání byly probírány následující body:

- Kontrola plnění závěrů z poslední porady týmu
- Činnost Sdružení pro výstavbu silnic
- Informace ke konání Konference Asfaltové vozovky
- Informace z CEN/TC 227/WG 1
- Informace z CEN/TC 227/WG 5
- Upřesnění některých požadavků ČSN 73 6121:2023 na zkoušení asfaltů u směsí s vyšším obsahem R-materiálu
- Možná záměna přílnavostních přísad v asfaltových směsích
- Hodnocení aktivity fileru v mastixu

3. + 4. Informace o uskutečněném připomínkování prEN

V průběhu roku 2022 byly připomínkovány v ČR následující normy:

Návrh na systematickou revizi

prEN 12697-10 Zhutnitelnost

prEN 12697-12:2018

prEN 12697-13 Měření teploty

prEN 12697-17 Ztráta částic zkušebního tělesa asfaltového koberce drenážního

prEN 12697-23 Stanovení pevnosti v příčném tahu

prEN 12697-24 Odolnost vůči únavě

prEN 12697-26:2018 + A1:2022 Tuhost

Enquiry - první stupeň připomínkování

prEN 12697-22 prA1 Zkouška poježdění kolem

FV - Formální hlasování

FprEN 12697-41 Odolnost proti působení rozmrazovacích kapalin

5. Předpoklad prací v roce 2024

V roce 2024 bude pokračovat zpracování nových a revize vybraných zkušebních norem řady EN 12697 dle harmonogramu – (normy po pětiletém používání, sběr zkušeností, vlastní připomínkování – enquiry, final voting).

U výrobních norem a norem pro kvalitu řady EN 13108 byly vydány sice normy 2. generace, proces harmonizace norem je však již více let pozastaven. Po interním hlasování TC227 o dalším vývoji, kdy byla zvolena varianta „Příprava na možnou budoucí žádost o přepracování norem a zároveň byla zastavena revize harmonizovaných norem“, bylo rozhodnuto o založení nové pracovní skupiny TG5, která by měla sloužit k diskuzi o vstupech pro budoucí proces revize.

6. Celkové zhodnocení činnosti za rok 2023, doporučení, upozornění

V roce 2022 bylo rozhodnuto, že na národní úrovni nebudeme čekat na harmonizaci nových výrobních norem řady EN 13108 a provedeme kompletní revizi normy ČSN 73 6121 Hutněné asfaltové vrstvy – provádění a kontrola shody, kde jsou v přílohách uvedeny bývalé národní přílohy. Hlavním důvodem byl enormní tlak ze strany firem na zvýšení obsahu R-materiálu vzhledem k vysokým cenám ropy a asfaltů. Dále bylo snahou korigovat některé požadavky na kamenivo a přestat používat asfaltové směsi ACO 11S a ACO 16S do obrusných vrstev, které byly těžce zhutnitelné a proto byla jejich životnost často s ohledem na vysokou mezerovitost způsobenou nedohutněním poměrně nízká. Dále byly upraveny obory zrnitosti směsí ACO 11+, ACO 16+, byl zvýšen jejich obsah asfaltu a snížena výsledná dovolená mezerovitost zhutněných vrstev.

Práce na výše uvedené normě se podařila dokončit v únoru, takže úpravy mohly být použity pro zkoušky typu ITT. Obsahy R-materiálu v obrusných vrstvách byly navýšeny až na 35 %.

7. Závěr

V průběhu roku 2023 probíhalo zavádění revidované normy ČSN 73 6121 „Hutněné asfaltové vrstvy – provádění a kontrola shody“ v součinnosti s ČSN 73 6141 „Požadavky na použití R-materiálu do asfaltových směsí“. Při praktickém používání bylo odhaleno několik nesrovnalostí, které byly řešeny individuálně s ŘSD a jednotlivými firmami.

Závěrem je nutno opětovně ocenit úsilí firmy Pragoprojekt a.s. a Sdružení pro výstavbu silnic Praha, kterým se daří každým rokem získat prostředky na financování gestorské činnosti a dalších činností souvisejících se zaváděním evropských norem.

V Brně, dne 30. listopadu 2023

prof. Dr. Ing. Michal Varaus
Gestor za TC227/WG1